

RESUM DE LA NORMATIVA LINGÜÍSTICA REFERIDA A LES ILLES BALEARS

Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears

LA LLENGUA PRÒPIA

Article 4

La llengua pròpia

1. La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, tindrà, juntament amb la castellana, el caràcter d'idioma oficial.
2. Tots tenen el dret de conèixer-la i d'usar-la, i ningú no podrà ser discriminat per causa de l'idioma.
3. Les institucions de les Illes Balears garantiran l'ús normal i oficial dels dos idiomes, prendran les mesures necessàries per assegurar-ne el coneixement i crearan les condicions que permetin arribar a la igualtat plena de les dues llengües quant als drets dels ciutadans de les Illes Balears.

LA INSTITUCIÓ OFICIAL CONSULTIVA

Article 35

La institució oficial consultiva per a tot el que es refereix a la llengua catalana serà la **Universitat de les Illes Balears**. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears podrà participar a una institució adreçada a salvaguardar la unitat lingüística, formada per totes les comunitats que reconeixin la cooficialitat de la llengua catalana.

La UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS (UIB) és la institució oficial consultiva per a tot quant faci referència a la llengua catalana, d'acord amb la Llei de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears (art. 35) i la Llei de normalització lingüística a les Illes Balears (art. 14 i disposició addicional tercera). Per acord executiu (6191) del dia 25 de març de 2003, el Consell Executiu de la UIB acorda que el Departament de Filologia Catalana i Lingüística General sigui l'òrgan científic de la UIB en les qüestions que afecten la fixació normativa de la llengua catalana i en la funció d'assessorament que l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears i la Llei de normalització lingüística atorguen a la UIB.

El Servei Lingüístic de la UIB és l'organisme assessor de qualsevol institució o persona en matèria de llengua catalana i la Comissió Tecnicolingüística del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General elabora els corresponents dictàmens que li arriben per la via del Servei Lingüístic. Ambdós organismes s'atenen a les directrius normatives de l'Institut d'Estudis Catalans, com a màxima institució acadèmica de la llengua catalana (Reial decret 3118/1976).

[La Llei 1/2007 substitueix la Llei orgànica 2/1983, de 25 de febrer, per la qual s'aprova l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.]

Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears

Aquesta Llei estableix les actuacions que han de dur a terme els poders públics, especialment el Govern de les Illes Balears i l'Administració autonòmica, per assolir els objectius de la normalització lingüística de les Illes Balears.

A continuació es mostren, classificades per àmbits, la normativa que desplega la Llei de normalització lingüística i altres lleis autonòmiques i estatals que també fan referència a la llengua catalana:

Administració autonòmica

Administració local

Serveis públics

Comerç

Consumidors i usuaris

Noms de lloc i de persona

Ensenyament

Justícia

Notaries i registres

ADMINISTRACIÓ AUTONÒMICA

Decret 100/1990, de 29 de novembre, regulant l'ús de les llengües oficials de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

Decret 114/2008, de 17 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament pel qual es regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per ocupar llocs de treball que es convoquin en l'àmbit de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

Normativa de regulació de l'ús de les llengües oficials per part del Consell Insular de Menorca (15 de juny de 1987)

II. Ús lingüístic

Article 2

D'una manera general, el Consell Insular de Menorca emprarà el català per a les seves relacions, amb les particularitats que resulten dels articles següents.

Reglament de regulació de l'ús de la llengua catalana dins de l'àmbit de competència del Consell Insular de Mallorca (BOCAIB núm. 69, de 6 de juny de 1989; correcció d'errades en el núm. 86, de 15 de juliol de 1989)

II. Ús lingüístic

Article 3

D'una manera general, el Consell Insular de Mallorca emprarà el català per a les seves relacions, amb les particularitats que resulten dels articles següents.

Reglament de normalització lingüística dins l'àmbit de competència del Consell Insular d'Eivissa i Formentera (18 d'octubre de 1999)

II. Ús lingüístic

Article 3

El personal al servei del Consell Insular d'Eivissa i Formentera s'ha d'adreçar a la ciutadania en català, però s'adaptarà a la tria que la persona interlocutora faci de la llengua oficial.

Decret 132/2002, de 25 d'octubre, pel qual s'estableix el règim de funcionament del Butlletí Oficial de les Illes Balears

Article 3

1. El BOIB s'edita en català i en castellà i els textos publicats tenen la consideració d'oficials i autèntics.
2. Els textos oficials d'institucions no radicades en el territori de les Illes Balears i els textos de particulars poden publicar-se només en la llengua oficial en què hagin estat tramesos.

Article 10

1. Tots els textos oficials que les administracions, institucions i altres ens públics radicats en el territori de les Illes Balears trametin perquè es publiquin en el BOIB han d'estar redactats en les dues llengües oficials de les Illes Balears.
2. La tramesa d'ambdues versions ha de ser simultània.

Disposició transitòria

1. Fins a l'1 de gener de 2004 els jutjats i tribunals radicats a les Illes Balears poden trametre els textos per publicar només en una de les llengües oficials. Aquests textos s'han de publicar en la llengua en què hagin estat tramesos.
2. Fins aleshores, el Govern de les Illes Balears ha de promoure els mecanismes de col·laboració i cooperació necessaris perquè **els jutjats i tribunals** radicats a les Illes Balears trametin la versió catalana i castellana dels textos que s'han d'inserir en el BOIB.
3. Allò que disposen els paràgrafs anteriors és d'aplicació igualment als ajuntaments de les Illes Balears de menys de vint mil habitants.

[El termini establert en la disposició transitòria primera va ser prorrogat fins a l'1 de gener de 2005 pel Decret 190/2003, de 19 de desembre, mitjançant el qual es modifica el Decret 132/2002, de 25 d'octubre, pel qual s'estableix el règim de funcionament del Butlletí Oficial de les Illes Balears.]

Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears

PATRIMONI LINGÜÍSTIC COMÚ

Disposició addicional segona

La Comunitat Autònoma de les Illes Balears, sent la llengua catalana també patrimoni d'altres comunitats autònomes, podrà sol·licitar al Govern de l'Estat i a les Corts Generals els convenis de cooperació i de col·laboració que es considerin oportuns per salvaguardar el patrimoni lingüístic comú, així com per efectuar la comunicació cultural entre les comunitats abans esmentades, sense perjudici dels deures de l'Estat establerts a l'apartat 2 de l'article 149 de la Constitució, i del que disposa l'article 145 d'aquesta.

ADMINISTRACIÓ LOCAL

L'any 2000, trenta-nou ajuntaments de les Illes Balears havien aprovat un reglament d'ús de la llengua catalana:

Ajuntament de Palma
Ajuntament de Manacor
Ajuntament d'Inca
Ajuntament d'Alaior
Ajuntament des Mercadal
Ajuntament d'Eivissa
Ajuntament de Formentera
etc.

Model de reglament per a l'ús de la llengua catalana en l'Administració local

[Document publicat en el *Recull de normativa lingüística* per la Direcció General de Política Lingüística de la Conselleria d'Educació i Cultura, 1999]

SERVEIS PÚBLICS

Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears

Article 5

2. Així mateix, tothom té dret a rebre informació sanitària en la forma més idònia perquè l'entenguin i en una de les llengües oficials de la Comunitat Autònoma, i assegurar-se que sigui intel·ligible per als pacients.

Disposició addicional quinta

El Servei de Salut de les Illes Balears adoptarà les mesures necessàries per a la normalització de l'ús de la llengua catalana en els centres i serveis que en depenguin.

Disposició addicional sexta

1. En tots els centres assistencials de caràcter privat, la informació escrita a l'usuari sobre els serveis i les prestacions sanitàries han de figurar, com a mínim, en llengua catalana.
2. Així mateix, aquests centres han d'estar en condicions d'oferir, igualment en llengua catalana, aquesta informació verbalment.

COMERÇ

Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears (BOCAIB núm. 77, de 28 de juny de 2001)

Article 8. Drets lingüístics dels consumidors

1. En els establiments regulats en aquesta llei, els consumidors tenen dret a ser atesos en alguna de les llengües oficials de les Illes Balears, i no podran ser discriminats o atesos incorrectament per raó de la llengua oficial que emprin.
2. En els establiments al detall que disposen d'una plantilla laboral de més de tres treballadors, els consumidors tenen, a més, el dret de ser atesos en la llengua oficial de les Illes Balears que escullin.
3. La senyalització i els cartells d'informació general de caràcter fix i els documents d'oferta de serveis per als consumidors dels establiments oberts al públic han de ser redactats, almenys, en català. Aquesta norma no s'aplica a les marques, als noms comercials i als rètols emparats per la legislació de la propietat industrial. En els termes que reglamentàriament es determinin, els establiments comercials informaran els consumidors dels seus drets lingüístics mitjançant la col·locació dels anuncis corresponents.
4. Les administracions competents promouran l'ús progressiu de la llengua catalana en les activitats comercials, com també en els rètols, símbols i distintius dels establiments comercials de les Illes Balears.

[Document publicat en l'opuscle *Llei de comerç* per la Direcció General de Comerç de la Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria, 2001]

CONSUMIDORS I USUARIS

Llei 1/1998, de 10 de març, de l'Estatut dels consumidors i usuaris de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOCAIB núm. 37, de 17 de març de 1998)

Capítol IV. Del dret a la informació del consumidor i usuari

Article 13. Informació sobre productes i serveis

Per garantir el dret a una correcta informació sobre els béns, productes i serveis posats a disposició dels consumidors i usuaris, hauran de dur, de forma verídica i objectiva, una informació veraç, completa i eficaç sobre les seves característiques essencials i utilització.

Article 14. Llengua utilitzada en la informació

1. La informació facilitada al consumidor, a la qual es refereix l'article anterior, haurà de figurar com a mínim en alguna de les dues llengües oficials de la Comunitat Autònoma.
2. Quan es tracti de productes les dades d'etiquetatge dels quals tinguin rellevància per a la salut o la seguretat de les persones, la informació facilitada figurarà com a mínim en la llengua oficial de l'Estat.

3. No s'exigirà l'establert en l'apartat anterior quan les dades expressades en la llengua pròpia de la Comunitat Autònoma siguin fàcilment intel·ligibles.

Article 20. Actuacions administratives en matèria d'informació

Les administracions públiques que actuïn a l'àmbit territorial de les Illes Balears duran a terme les següents actuacions:

- e) Promoure la utilització de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en l'etiquetatge dels productes i en la informació dels serveis.

Capítol IV. Actuacions administratives per a l'educació i formació dels consumidors i usuaris

Article 35. Desenvolupament del dret a l'educació

A l'objecte de fer efectiu el dret a l'educació en matèria de consum, el Govern de la Comunitat Autònoma adoptarà les mesures oportunes per:

- e) Promoure l'edició i difusió de vocabularis especialitzats i d'altres materials que facilitin l'ús de la llengua pròpia de les Illes Balears en els contractes i, en general, en les activitats comercials i professionals.

Capítol VI. De les mesures cautelars i preventives

Article 43. Mesures cautelars i preventives

L'autoritat competent adoptarà les mesures cautelars o preventives que es considerin oportunes en aquells supòsits on hi hagi clars indicis de vulneració dels drets reconeguts als consumidors, i, en tot cas, en els següents supòsits:

- c) Quan es comercialitzin productes amb manca d'etiquetatge obligatori o aquest figuri en una llengua no oficial en la Comunitat

NOMS DE LLOC I DE PERSONA

NOMS DE LLOC

— Noms oficials dels topònims de les Illes Balears

La Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística

Article 14

1. Els topònims de les Illes Balears tenen com a **única forma oficial la catalana**.
2. Correspon al Govern de la Comunitat Autònoma, d'acord amb l'assessorament de la Universitat de les Illes Balears, determinar els noms oficials dels municipis, territoris, nuclis de població, vies de comunicació interurbanes en general i topònims de la Comunitat Autònoma. Els noms de les vies urbanes han de ser determinats pels ajuntaments corresponents, també amb l'assessorament esmentat, donant preferència a la toponímia popular tradicional i als elements culturals autòctons.
3. Aquestes denominacions són les legals a tots els efectes i la retolació hi ha de concordar. El Govern de la Comunitat Autònoma ha de reglamentar la normalització de

la retolació pública, respectant, en tots els casos, les normes internacionals que l'Estat hagi subscrit.

Decret 36/1988, de 14 d'abril, pel qual es publiquen en el BOCAIB les formes oficials dels topònims de les Illes Balears

Decret 50/1988, de 12 de maig, de modificació del Decret 36/1988, de 14 d'abril, pel qual es publiquen en el BOCAIB les formes oficials dels topònims de les Illes Balears en virtut del recurs interposat per l'Ajuntament de Son Servera

Correcció d'errors advertits en el Decret 36/1988, de 14 d'abril, pel qual es publiquen en el BOCAIB les formes oficials dels topònims de les Illes Balears

Decret 61/1990, de 31 de maig d'ampliació del Decret 36/1988, de 14 d'abril

Decret 2/2004, de 16 de gener, de modificació del Decret 36/1988, de 14 d'abril, pel qual es publiquen en el BOCAIB les formes oficials dels topònims de les Illes Balears

Acord del Consell de Govern de la CAIB de dia 5 d'abril de 1990, aprovant el canvi de denominació toponímica del municipi de "San Antonio Abad"

Acord del Ple del Consell d'Eivissa i Formentera, de 12 de juny de 1997, d'autorització dels canvis de denominació toponímica del municipi de Sant Josep i dels seus pobles

– **Denominació de la ciutat de Palma**

Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears

Article 7

Capital de les Illes Balears

La capital de les Illes Balears és la ciutat de **Palma**, que és la seu permanent del Parlament, de la Presidència del Govern i del Govern, sens perjudici que el Parlament i el Govern es puguin reunir en altres llocs de les Illes Balears, d'acord amb el que estableixen, respectivament, el Reglament del Parlament i la llei.

– **Denominació de la comunitat autònoma de les Illes Balears**

a) L'article 1.2 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears estableix que la denominació de la comunitat autònoma és *Illes Balears*. Per tant, aquest és el nom oficial, que s'usa o que cal usar en català, no solament en textos de registre juridicoadministratiu (lleis, decrets, normativa legal en general), sinó també

en textos d'altre tipus si volem referir-nos a les Illes Balears com a comunitat autònoma.

b) La Llei 13/1997, de 25 d'abril, per la qual passa a denominar-se oficialment Illes Balears la província Balears.

Estableix que el nom de l'actual província de Balears es denominarà oficialment Illes Balears, d'acord amb la seva tradició cultural i històrica, i en concordança amb la denominació de la comunitat autònoma.

En l'exposició de motius, aquesta Llei explica que es promulga per fer coincidir la denominació oficial de la comunitat autònoma i la de la província, per respecte a la tradició cultural i històrica i per establir l'ús oficial del topònim Illes Balears en llengua catalana, pròpia dels mallorquins, menorquins, eivissencs i formenterers. A més, afegeix que aquesta Llei determina el canvi de les sigles PM per IB en els permisos de circulació i en les plaques oficials de matrícula dels vehicles, ja que las primeres representen únicament la capital Palma i, en canvi, les altres són representatives de tota la província, que es pluriinsular.

La disposició addicional primera de la Llei ens indica que en els llibres de text i material didàctic, i també en altres usos no oficials, quan la llengua que s'utilitzi sigui el castellà, el topònim corresponent es podrà designar en aquesta llengua". Per tant, el nom *Illes Balears* també és la denominació oficial de les Illes com a província; d'acord amb la Llei, aquest nom pot ser traduït com a *Islas Baleares* en llibres de text i material didàctic fets en espanyol, i també en altres usos no oficials.

- c) Segons les orientacions del Gabinet d'Onomàstica de la UIB, quan ens referim a l'arxipèlag com a realitat geogràfica, usarem la grafia del nom genèric *illes* en minúscula (*illes Balears*). Alguns exemples: *la vegetació de les illes Balears té característiques específiques. Les illes Balears emergeixen d'una plataforma submarina que és continuació de les serralades bètiques. El tret que caracteritza el clima de les illes Balears és una temperatura mitjana anual que oscil·la al voltant dels 17°. El tipus de sòl dominant a les illes Balears és la terra rossa*. En tots aquests casos, podem substituir el topònim *Balears* per un altre corresponent a altres arxipèlags (Pitiüses, Columbrets, Medes, Canàries...).

En aquest ús, si ometem el mot *illes*, sempre hi hem de deixar l'article (*les Balears*); per tant, els exemples anteriors podrien ser també: *la vegetació de les Balears té característiques específiques. Les Balears emergeixen d'una plataforma submarina que és continuació de les serralades bètiques. El tret que caracteritza el clima de les Balears és una temperatura mitjana anual que oscil·la al voltant dels 17°. El tipus de sòl dominant a les Balears és la terra rossa*.

De tot això es desprèn que:

- ❑ El nom oficial de la comunitat autònoma és *Illes Balears*, que pot citar-se també d'aquesta altra manera: *comunitat autònoma de les Illes Balears*. [Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.]
- ❑ El nom oficial de la província és *Illes Balears*, nom que es pot traduir en llibres de text o material didàctic fets en espanyol i en altres usos no oficials. (Llei 13/1997, de 25 d'abril.)
- ❑ Per referir-nos a la nostra realitat geogràfica, cal parlar de *les illes Balears* o *les Balears* (sempre amb l'article davant). (Orientacions del Gabinet d'Onomàstica de la UIB.)
- ❑ En espanyol, el nom de la província ha fluctuat al llarg dels segles XIX i XX entre *las Islas Baleares*, *las Baleares* i *Baleares*. (Exposició de motius de la Llei 13/1997, de 25 d'abril.)

NOMS DE PERSONA

Llei de 8 de juny de 1957, del Registre Civil.

Els articles 54 i 55 redactats d'acord amb la Llei 40/1999, de 5 de novembre (BOE núm. 266, de 6 de novembre de 1999), sobre noms i cognoms i el seu ordre

Article 54

En la inscripció s'ha d'expressar el nom que es dona al nadó, si bé no s'hi podrà consignar més d'un nom compost ni més de dos de simples.

Queden prohibits els noms que objectivament perjudiquin la persona, com també els diminutius o variants familiars i col·loquials que no hagin assolit substantivitat, els que facin confusa la identificació i els que induïxin en conjunt a error quant al sexe.

No es pot imposar al nadó el mateix nom que tingui un dels seus germans, llevat que sigui mort, com tampoc la seva traducció usual a una altra llengua.

A petició de l'interessat o del seu representant legal, l'encarregat del Registre ha de substituir el nom propi d'aquell pel seu equivalent onomàstic en qualsevol de les llengües espanyoles.

Article 55

L'encarregat del Registre, a petició de l'interessat o del seu representant legal, ha de procedir a regularitzar ortogràficament els cognoms quan la forma inscrita en el Registre no s'adeqüi a la gramàtica i fonètica de la llengua espanyola corresponent.

Reial decret 193/2000, d'11 de febrer, de modificació de determinats articles del Reglament del Registre Civil en matèria relativa al nom i als cognoms i a l'ordre dels cognoms

Article únic. Els articles del Reglament del Registre Civil, aprovat pel Decret de 14 de novembre de 1958, que s'especifiquen a continuació, tenen la redacció següent:

Article 192. No es poden imposar més de dos noms simples o d'un de compost. Quan s'imposin dos noms simples, s'han d'unir amb un guionet i s'han d'escriure tots dos amb majúscula inicial.

Es considera que perjudiquen objectivament la persona els noms propis que, per si mateixos o en combinació amb els cognoms, resulten contraris al decòrum.

La substitució del nom propi pel seu equivalent onomàstic en qualsevol de les llengües espanyoles requereix, si no és notori, que s'acrediti pels mitjans oportuns aquesta equivalència i la grafia correcta del nom sol·licitat.

Article 198. La inversió de cognoms dels majors d'edat es pot formalitzar mitjançant una declaració simple davant l'encarregat del Registre Civil del domicili i no té efecte mentre no s'hi inscrigui.

El mateix règim regeix per a la regularització ortogràfica dels cognoms per adequar-los a la gramàtica i la fonètica de la llengua espanyola corresponent. Quan no sigui un fet notori, s'ha d'acreditar pels mitjans oportuns que el cognom pertany a una llengua vernacle i la grafia exacta en aquest idioma.

ENSENYAMENT

Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears

Article 35

Ensenyament de la llengua pròpia

L'Administració de la Comunitat Autònoma té competència exclusiva per a l'ensenyament de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, d'acord amb la tradició literària autòctona. Normalitzar-la serà un objectiu dels poders públics de la Comunitat Autònoma. Les modalitats insulars del català, de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, seran objecte d'estudi i protecció, sense perjudici de la unitat de la llengua.

Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears

Títol II. Ensenyament

Article 20

1. El Govern ha d'adoptar les disposicions necessàries encaminades a garantir que els escolars de les Illes Balears, qualsevol que sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, puguin utilitzar normalment i correctament el català i el castellà al final del període d'escolaritat obligatòria.

Llengua a l'escola

Article 23

2. Donada l'oficialitat de les dues llengües, catalana i castellana, els professors que imparteixen l'ensenyament dins l'àmbit de les Illes Balears han de posseir el domini

oral i escrit dels dos idiomes oficials necessari en cada cas per a les funcions educatives i docents que han de realitzar.

3. Els professors que a partir de l'entrada en vigor de la present Llei no tinguin un coneixement suficient de la llengua catalana seran capacitats progressivament per mitjà dels corresponents cursos de reciclatge [...].

Decret 115/2001, de 14 de setembre, pel qual es regula l'exigència de coneixements de les llengües oficials al personal docent

Disposició addicional única

Els docents que desenvolupin la seva activitat en centres educatius, públics o privats, i en serveis educatius de caràcter públic i no posseeixin el nivell de coneixement de llengua exigida en aquest Decret, estan obligats a superar els cursos de reciclatge corresponents. La data límit per a l'acreditació d'aquest requisit serà el dia 31 d'agost de l'any 2002.

JUSTÍCIA

Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA DE LES ILLES BALEARS

Article 97

Llocs vacants i resolució de concursos i oposicions

2. En la resolució dels concursos i de les oposicions per proveir els llocs de magistrats i jutges serà mèrit preferent l'especialització en el dret civil de les Illes Balears i el coneixement de català.

Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, modificada per la Llei orgànica 16/1994, de 8 de novembre, i per la Llei orgànica 19/2003, de 23 de desembre

Títol III. De les actuacions judicials

Capítol I. De l'oralitat, de la publicitat i de la llengua oficial

Article 231

1. En totes les actuacions judicials, els jutges, els magistrats, els fiscals, els secretaris i els altres funcionaris de jutjats i tribunals, usaran el castellà, llengua oficial de l'Estat.
2. Els jutges, els magistrats, els fiscals, els secretaris i els altres funcionaris de jutjats i tribunals podran usar també la llengua oficial pròpia de la comunitat autònoma, si cap de les parts no s'hi oposava, al·legant-ne desconeixement, cosa que li podria produir indefensió.
3. Les parts, els seus representants i els qui els dirigeixin, i també els testimonis i els perits, podran utilitzar la llengua que també sigui oficial a la Comunitat Autònoma en el territori de la qual es facin les actuacions judicials, tant a les manifestacions orals com a les escrites.

4. Les actuacions judicials realitzades i els documents presentats en l'idioma oficial d'una comunitat autònoma tindran, sense necessitat de traducció al castellà, validesa i eficàcia plenes. D'ofici es procedirà a la traducció quan hagin de tenir efecte fora de la jurisdicció dels òrgans judicials situats a la comunitat autònoma, llevat de si es tracta de comunitats autònomes amb llengua oficial pròpia coincident. També es traduirà quan ho disposin les lleis o a instància de part que al·legui indefensió. Redactat d'acord amb la Llei orgànica 16/1994.
5. En les actuacions orals, el jutge o tribunal pot habilitar com a intèrpret qualsevol persona que conegui la llengua emprada, amb jurament o promesa previs d'aquella.

Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil

Article 142

Llengua oficial

1. En totes les actuacions judicials, els jutges, els magistrats, els fiscals, els secretaris judicials i els altres funcionaris de jutjats i tribunals han d'emprar el castellà, llengua oficial de l'Estat.
2. Els jutges, els magistrats, els secretaris judicials, els fiscals i els altres funcionaris de jutjats i tribunals poden emprar també la llengua oficial pròpia de la comunitat autònoma, si cap de les parts no s'hi oposa al·legant un desconeixement de la llengua que pot produir indefensió.
3. Les parts, els seus procuradors i els seus advocats, així com els testimonis i els perits, poden utilitzar la llengua que també sigui oficial a la comunitat autònoma en el territori de la qual tinguin lloc les actuacions judicials, tant en manifestacions orals com escrites.
4. Les actuacions judicials efectuades i els documents presentats en l'idioma oficial d'una comunitat autònoma tenen validesa i eficàcia plenes, sense que calgui traducció al castellà, però cal traduir-los d'ofici quan hagin de tenir efecte fora de la jurisdicció dels òrgans judicials situats a la comunitat autònoma, excepte si es tracta de comunitats autònomes amb una llengua oficial pròpia coincident. També cal traduir-los quan ho disposin les lleis o a instància de part que al·legui indefensió.
5. En les actuacions orals el tribunal, mitjançant provisió, pot habilitar com a intèrpret qualsevol persona coneixedora de la llengua emprada, previ jurament o promesa de traducció fidel.

Carta de drets dels ciutadans davant la justícia

Butlletí del Congrés de 15 de març de 2002 (Sèrie D, núm. 324)

16. El ciutadà té dret a utilitzar amb l'Administració de justícia del territori de la seva comunitat la llengua oficial que esculli i a ser atès en els termes establerts per la Llei orgànica del poder judicial i els estatuts d'autonomia i les normes que els despleguin.

Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears

Article 11

1. Dins l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears, tots els ciutadans tenen dret a poder dirigir-se a l'Administració de Justícia en la llengua oficial que estimin convenient d'usar, i no se'ls pot exigir cap classe de traducció. Per altra banda, aquest fet no pot representar retard en la tramitació de les seves pretensions.
2. Pel que fa a la llengua, totes les actuacions, documents, escrits, realitzats o redactats en català, són totalment vàlids i eficaços davant els tribunals i els jutjats de les Illes Balears. En tot cas, els interessats tenen dret a ser assabentats en la llengua que elegeixin.
3. El Govern de la Comunitat Autònoma ha de promoure, d'acord amb els òrgans corresponents, la progressiva normalització de l'ús de la llengua catalana en l'Administració de Justícia a les Illes Balears.

NOTARIES I REGISTRES

Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears

NOTARIES

Article 99

2. Els notaris, els registradors de la propietat, mercantils i de béns mobles seran nomenats per la Comunitat Autònoma de conformitat amb les lleis de l'Estat. Per a la provisió d'aquestes places seran mèrits preferents l'especialització en dret civil de les Illes Balears i el coneixement de la llengua catalana. En cap cas no es podrà establir l'excepció de naturalesa i veïnatge.

Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears

REGISTRES

Article 12

1. Pel que fa a la inscripció dels documents en els registres públics de la Comunitat Autònoma, els assentaments s'han de fer en la llengua oficial en què s'hagi declarat, atorgat o redactat el document o en la que es faci la manifestació. Si el document és bilingüe, s'inscriurà en la llengua que indiqui la persona que el presenti al registre. En tot cas, els assentaments s'han de preactivar en la llengua sol·licitada per l'interessat o pels interessats de comú acord.
2. A efectes d'expedició de certificacions per part dels funcionaris del registre, s'ha de garantir la traducció de qualsevol de les llengües oficials de la Comunitat Autònoma, d'acord amb la voluntat del qui faci la petició.